

سُورَةُ فَاطِرٍ
Suurah Faaxir

*Dura dursoo suuran tun {suuratufaaxir} قبل كل شئ هذه هي سورة فاطر

je'amti

*Isiin suuraa makkaati . وهي مكية

* Aayaanni isi'ii afurtamii shani {45 } وآياتها خمس واربعون آية (٤٥)

*Isiin eega suraa furqaanii buute نزلت بعد سورة الفرقان

*Lakkooysi isi'ii soddomii shani { 35 } وترتيبها خمس وثلاثون (٣٥)

* Jalqabni dubbii maqaa Rabbii rahgmata qabuutii,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

*Faarun guutun ta Rabbiiti

الْحَمْدُ لِلَّهِ

*Rabbii dachi'ii samii uume ,kan wahayurrattin laallatin baasa baasee uume.

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

*Kan malaaykaa uume, ergaa isaa godhe. Kan anbiyootafii, waan biraan kan fedhetti ergu ,

جَاعِلُ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا

*Malaaykaa goflaa {gobla, kooluu} hedduu qabdu ,

أُولَئِكَ أَجْيَاهُ

*Tan goflaa lama lama qabdu ,

مَثْنَى

*Tan sadii sadii qabdu ,

وَثَلَاثَ

*Tan afur afur qabdu,

وَرْبَعٌ

*Rabbiin uumaa rnalaaykaaa , yookaa wa-

يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ

an biraan keessatti waan fedhe ida'a tanaaf jecha malaayka'arraa nama kooluu hedduu qabuutu jira, kan akka jibriil, kan goflaa dhibba jaha qabu, kan akka israafil kan kooluu kum kudha lama qabu ,

I} *Rabbiin waan hundarratti dandaya.

إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَوِيرٌ

*Waan Rabbin namaafkenne, namaan bane,

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ

*Rizqii addunya'aa aakhira'arraa kan akka roobaa, iimanaan yookaa haala gaari'ii ,

مِنْ رَحْمَةِ

*Waan san namni namarraa qabee argatuu
nama dhoowwu hin jim, hulaa kheyri'ii ta
Rabbiin namaaf bane, namni na marraa cu-
fuu dandayu hin jiru,

فَلَا مُمْسِكَ لَهَا

*Waan Rabbiin kheyrii addunya'aa aakhir-
a'arraa namarraa qabe, nama dhoowwate,
*Namni namaaf ergu, namni waan inni

وَمَا يَمْسِكُ

فَلَا مُرْسَلٌ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ

qabe, namaa gad dhiisu hin jim, eega Rabbiin namarraa qabee, rizqii inni na-
marraa qabe, rooba Rabbiin namarraa qabe namni namaaf fidu hin jiru wanni
Rabbiin namaaf qoode, toltaa taatu, hamtuu taatu, tayuu hin ooltu. Wanni
inni hin qoodin hin taatu,

*Rabbiin kan akka fedhetti dubbii isaa
oofuu ,namni dura dhaabbatuu dandayu hin
jiru .

وَهُوَ الْعَزِيزُ

2} *Inni kan waan malu malee jin dalayne ,
yoo namaaf kenne hikma'aafi,yoo dhow-
wate hikma'aafi,odoo nulleen wallaallee
waa beeketi, Rabbiin bofa miila

الْحَكْمُ

*Yaa ilmaan aadam, yaa gabroota Rabbii,

بَتَّاهَا النَّاسُ

*Waan Rabbiin isiniin qananiise tan lakko-

أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

oytanii fixuu,hin dandeenye,yaadadhaa qananii uuma'aa, qananii nyaataa
dhugaati'ii, qananii fayya'aa, qananii hori'ii, ilmaanii tan biraa hunda yaada-
dha'aa, nama isii isinii kenneef galata galchaa. galata isaaf galchuun, isaatu
nuu kennee beekhanii, waan inni fedhuun dalaguu, waan inni dhoowwurraa
fagaatuu, qananii ijaa, waan inni jaalatu malee, waan inni irraa dhoowwen hin
laalin, qananii hundi akkasii, kan kana dalage Rabbii tokkichaa yaada'aa .

*Mee namni Rabbii tokkicha hin tayin kan
waa uumu tokkolleen ni jiraa?,

هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرُ اللَّهِ

*Kan sarni'irraa isin razaqu, rooba roobsee.

يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ

*Kan akkasuma dachi'irraa isin razaqu ,
waan jiraattaniin lafarraa isinii magarsee.?
kan waa uumu,kan waa razaqu Rabbii to-
kicha ,malee hin jiru

وَالْأَرْضَ

*Isa malee Rabbiin biraa hin jiru .

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

فَأَنْتَ مُؤْكِدُونَ

٢

3}*Eesatti amanuu diddanii tokkummaa isaa yaaduu dhiiftanii, garam irraa gara galtaan, yookaa yaatan? odoo kan waa uumu ,kan waa razaqu, isa malee hin jiruu beytanuu?

*Yaa ergamaa kiyya Muhammad kuffaarri

وَإِنْ يُكَذِّبُوكُمْ

ummata keetii yoo waan ati dhufteen didee, si kijibsiise, maalif amanuu oolan jettee yaadan hin du'in, warreen ibiddaaf uumne, erga maa kiyya kijibsiisun, si qofatti hin argamnee.

*Ergamoota kiyya hedduu si dura dabre ummanni isaanii kijibsiisee obsanii jiranii, atis hanga yaroon gargaarsi Rabbii sii dhu-fu , geessuu obsi, kun aada nama haqatti nama yaamutii .

فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ

4}* Amriin ,yookaa dubbiin hundi aakhir-a'atti gara Rabbiiti deebitii, isin jiddu'utti firdii godhaa, duuba ergamoota gargaareti warra isaan kijibsiise qixaaxaa .

وَإِلَيَّ اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

*Yaa ilrnaan namaa, baallamni Rabbii kan qabri'i,isin kaasetan isin gaafadha je'ee baallama seene, haqaa, ni dhufaa, dhug-o'omsaa.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ حَقٌّ

* Jiruun addunya'aa, aakhiraah dhugo'ooms-u'urraa, itti amanu'urraa, isin hin dhoowwin , isi'ii dalaguu malee ,aakhira'aa dalaguu dhiiftanii.

فَلَا تَعْرِفُوكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

*Sababaa Rabbiin obsa qabaatu'uutifii cub-

وَلَا يَغْرِيَكُمْ بِاللَّهِ

bu'urra namaaf dabru'uun beekkamu'uutin isin dagee isin hin gowwoomsin, Rabbiin isiniif araarama je'ee dilii itti fufu'utti isin hin ka asin isin hin mirqaansin,

الْعَوْدُ

5}*Sheyxanni,rahgmanni Rabbiii balaa-dhaa, araarama isaatitu dilii teessanirraa gudda'aa homaa hin sodaatinaa je'ee. ,

*Sheyxanni diina keessanii, waan sabaa keessaniin rahgmata Rabbirraa darbamme jannata dhabeef echaa ,xilaala keessan tayuu beekha'aa,

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ

*Isinis xilaatumma'aaf isa qabadhaa, waan inni je'u hin dhagayinaa, haala tokkottillee isa hin amaninaa,

فَأَنْجِذُوهُ عَدُوّاً

*Inni nama isa jala deeme, kan dubbii isaa dhagaye kufri'itti yaamaa,

إِنَّمَا يَدْعُونَ حِزْبَهُ

6} * Akka warra akka isatti ibidda jabaa seenu tayaniif

لِمَنْ كُنُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعْيِ

*Warri Rabbitti kafare,moromu'uun takkaa waan biraab Rabbi godhatee gabbaru'uun .

الَّذِينَ كَفَرُوا

*Isaan azaaba jabaa, isaanii qophaaye aakira'atti qaban

لَمْ يَمْنَعْهُ عَذَابٌ شَدِيدٌ

*Warri Rabbitti amaneet waan gaarii dalage tan Rabbiin jaalatu,

وَالَّذِينَ إِيمَانُوا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ

7} *Isaan aakhira'atti araaramaaifi sawaaba guddaa Rabbi biraab qaban.

لَمْ يَمْغُفرَةٌ وَلَاجْرٌ كَيْرٌ

*Si namni sheyxaanni dalagaa isaa bamtuu akka kufri'ii jallinaa, mazhaba isaa badaa, mazhaba ahlisunnati wal jamaakgaadhatiin wal dhabu itti babareecchee.

أَفَمَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ

*Duuba yaada isaa badaa san haqa tayuu argee , waan mazhaba isaa kan kufri`ii san malee jiru, jallinaa yaadee isa malee namni biraab kuffaaraa yaadu, kan akka orma qaadiyaaniyyootaa kan akka khawaarijiyyootaa, garii mukgtazila'aa, jarii akkasii sun, akka nama Rabbiin qajeelchee, haqa itti bareecheti tayaay? akka tokkoo ? akka tokkoo miti

فَرَءَاهُ حَسَنًا

*Rabbitiin nama fedhe jalliseeti haqa arguu dhoowwa,wanni gaarin hamtuu itti fakkattee, hamtuun gaarii itti fakkaattee,

فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ

*Rabbitiin nama fedhe ni qajeelcha iimaa-nafii, dalagaa gaarii isa qunnamisiise haqa isaa ibsee, duuba kan jallate ,Rabbitiit qajeeloo isaa hin fedhinii,kan qajeele Rabbitiit jallatuu isaa hin fedhinii hundinuu, waan uumameef dalagaa, kan jannataaf uumame dalagaa warra jannataati dalaga. kan ibiddaaf uumame dalagaa warra ibiddaati dalagaa.

وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ

*Lubbuun tee hin badin, . . .

فَلَا نَنْهَى بِنَفْسِكَ

*Warra kufriin itti bareeffamee, haqa tayuu argan, sanii Jettee.

عَلَيْكَمْ

*Maalif amanuu oolan jettee yaadan if hin ajeesin, Rabbiitu qajeeluu isaanii hin fedhini.

حَسْرَتْ

8} *Rabbiin waan isaan dalagan ni bee-khaa, jazaa isaanii galchaa .

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

*Rabbiin ibaadaa haqa godhatu, isa qille-ensa ergee,

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ

*Duumessa kaasu,

فَتُثِيرُ سَحَابًا

*Duuba duumessa san oofnee,

فَسْقَنَةً

*Gara biyya dheebottee goggoydee duutee oofne,

إِلَى بَلَدِ مَيِّتٍ

*Duuba rooba saniin biyya duutee, waa magarsuu dhiifte san jiraachifnee, akka waa magarsitu goone.

فَأَحْيَنَا بِهِ الْأَرْضَ

*Eega duutee waa magarsuu dhiiftee.

بَعْدَ مَوْتِهَا

9}*Duuba qabri'ii nama kaasanii jiraachi-suunis, akkasii beekhaa , maalif dachiin go-

كَذَلِكَ الْشُّورُ ﴿٩﴾

ggydee bishaan itti yaasee jiraattee, magarsite, akka qaama namaa , kan biyyee taye kan ruuhin itti ergamtee jiraateti biyye'eefii qaamni akka tokko biy-ye lafaa bishaantu jiraachisa biyyee qaama ruuhi'iitu jiraachisa, jarri lachuu haala duritti deebi'a . dachiin waa magarsu'utti deebiti. Namni waa dalagu'utti deebi'a jiruun dachi'ii, tan isi'iin maltu . sun magarsu'uu, jiruun namaatis tan isaan maltu. sun akka duritti deebi'ee dubbatee dalagu'uu

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ

*Namni addunya'aafii aakhira'atti guddatuu fedhu,Rabbi biraa haa barbaaduu , karaa Rabbiitin haa barbaaduu .

فِلَلَهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا

*Guddinni hundi, kan Rabbiitii, wanni argamuun karaa Rabbiitii ,

إِلَيْهِ يَصْدُدُ الْكَلْمُ الْطَّيِّبُ

* Jechii gaarin gara Rabbiiti ol fuudhama

Rabbiin ni beekha, ni qeebala jechuudha jechi gaarin {Iaa ilaaha illallaaahu} jechu'u.qur'aana qara'uu, salaatukgalannabii buusuu, du'aa'ii zikrii godhuu .

وَأَعْمَلُ الصَّلِحَّ يَرْفَعُهُ

*Rabbiin dalagaa gaarii akka salaataa, soomanaa, waan kana fakkaatu ni qeebala

وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السُّيَّغَاتِ

*Warri islaama balleesu'uufmala hamaa baasu akka kuffaarri makkaa, gaafa dura

nabi Muhammad islaaman isaanitti dhufu, galma mari'ii keessatti wal gayanii, diin islaamaa kana yoo Muhammadii isa fide kanatti mala dhoyne malee, dura dhaabbatuu hin dandeenyuu, akkam haa goonuu je'ee, wal mariyatetti , kan gariin isaa nii haa hiinuu akka biyya keessa deemee. diin hin barsiifne, kan gariin isaanii haa if keessa baafnuu je'e, kan gariin isaanii haa ajjeefnuu je'e, duuba sheyxanni suuraa jaarsa biyya najdiitin itti dhufee akki je'e malli gaarin ajjeessu'u, Muhammad ajjeessaa je'enii, ajjeessu'urratti walii galan. islaama ajjeessu'u jecha,

* Jara saniif azaabajaba'aatu jiran

لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

10} *Malli badaan jarri sun baase bakkan

وَمَكَرُ أُولَئِكَ هُوَبُورٌ

gayuu, ni dhabama, akkuma kuffaara makkaa san jalaa Rabbiin nabi muhammad najaa baase, nama mu'minaa kan biraatis Rabbiin hamtuu kuffaaraa jalaa nagaya baasee islaama tiysa {yabuur} jechuun: ni badaa jechu'u

*Rabbiin dandeytii isaatin biyyeerraa isin

وَاللَّهُ خَلَقَكُم مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ

urne. abbaa keessan aadam biyye'erraa uumee isin bishaan nyaata biyye'erra dhufurraa Rabbiin isin uumee , hundi biyye'etti deebi'a jechu {nuxfaa } jechuun bishaan qoma dhala'atifii , dudda dhiirarraa bayu jechu'.

*Eegasii gosa hedduu isin godhe dhala'aa
dhiira is in godhee ,

ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا

*Dhalaan gara'atti waan ba'atu .

وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُثْنَى

*Ilmoo hin dhaltu ,

وَلَا تَضْعُ

*Beekkomsa Rabbiit malee hoggaa isiin
gara'aa qabdu, hoggaa isiin dhaltu, amma-

إِلَّا يَعْلَمُهُ

allee tarkaanfii ilnoon garaa haadhaa keessatti fudhatte, guyyaa garaa isi'ii seenterra hanga dhaltutti Rabbiin beekhaa waa takka isarraa hin dhokhatu .

*Nama umriin isaa dheeratte, umrii isaatti
waa ida'amaniin hin dheeranne.

وَمَا يَعْمَلُ مِنْ مُغَيَّرٍ

*Ammallee nama umriin isaa dheertu'uu
umrii isarraa waa ir'atanii umriin isaa hin
gabaabbanne ,

وَلَا يُنَفِّصُ مِنْ عُمُرَهُ

*Yoo waan katabamee dabre taate malee

إِلَّا فِي كِتَابٍ

lawhgulmahgfuuuz keessatti.Rabbiin lowhgulmahgfuuuz keessatti nama hund-aaf umrii lama katabe, umriin takka ta biran dabarre,tan ida'amne takka, ta ida'amtum, fakkeessa'aaf. wanni lawhgulmahgfuuuz keessatti katabame ,nama kana umriin isaa yoo Rabbi ibaadee Rabbi khadhate, bara dhibba yoo Rabbitti dilaaye, bara saddeettama jechuu. lachuu umrii namichaati, haa tayuu umriin takka ,sun dhibbaa, ibaada'aafii du'aa'iidh atti rarraafamte, tuun ibaadaa dhabu'utti rarraafamte, lachuu firdii Rabbiiti, haa tayuu firdii duraa firdii muramtuu kan bira dabruun hin taane sun dhibbaa, ammoo tuun firdii rarraafamtuu tan du'aa'ii fa'aan rahgima maxanfatuu fa'aan jalaa bay an, sun sadd-eettamaa. takkaa makgnaan isaa umrii nama tokkoo ida'amtee dhibba guutun kan kaanii sanii gad tayuun, waan katabamee dubre jechu' ,

*Umrii katabuun nama tokko urnrii isaa
dheeresssee, dulloornsee, kaan umrii isaa
ir'isee, sanii gaditti ajeessun,

11} * Rabbirratti laafaa waan itti jabaatuu
miti Rabbiin umrii namaatifi rizqi'ii, dala-gaa isaa.warra jannataatimoo warra azaab-
atii katabeeti, kaayee, wanni sanirraa maqu
hin jim.

*Baharri lama {baharaafii lagaa} wal qixaa
miti,

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ

*Kan kun bishaan isaa mi'aaya'aa,

هَذَا عَذْبُ فَرَاتٍ

*Kan akkaan dhugaatin isaa tolту,

سَاعِ شَرَابِهِ،

*Kan kun bishaan isaa soogiddaa {ash-abo'oo}.

وَهَذَا مَلْحُ

*Kan soogiddi isaa heddoaatuu keessa,
hoggaadhugan laagaa nama gubu,

أَجَاجُ

*Bishaan lamaanirraa ni nyaattan,

وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلَنَ

*Foon jiidhaa sun qurxui'iifii bineensa ba-har hunaa.

لَحْمَاطِرِيَّا

*Kan bishaan baharirraa baafattan, taka-ayuu isaan lamaanirraa baafattan,

وَتَسْتَخِرُونَ

*Faaya uffattan, sun lu'l'u'aafii murjaanaa,

حِلَيَّةَ تَلْبِسُونَهَا

*Safiinaa yookaa markaba, doonii **ni** garta,

وَتَرَى الْفَلَكَ

*Tan bahara baqaysitee gamaa gamana
keessa deemtu .

فِيهِ مَوَازِرَ

عَلَى اللَّهِ سَيِّدِ

إِنَّ ذَلِكَ

*Rizqii Rabbii naggadaan,barbaadaf, safiinnaa saniin mceshaa gurguraa, biyya takkrraa, biyya takka geeffattanii

لِبَنْجَوْمَنْ فَضْلِهِ

12} * Akka Rabbii keessaniif galata galchitaniif, waan san hundarratti

وَلَعَلَّكُمْ شَكُورُونَ ﴿١٢﴾

*Rabbiin dandeytii isaatin halkan guyyaa keessa seensisa, saa'aa halkanirraa guyaa'atti ida'ee guyyaa dheeressa .

يُولِحُ الْيَلَّا فِي النَّهَارِ

*Guyyaa halkan keessa seensisa,sa'a'aa guyya'arraa halkanitti ida'ee, halkan dheeressee

وَيُولِحُ النَّهَارَ فِي الْيَلَّا

*Rabbiin kan adu'uufii ji'a dantaa gabrootan isaatifisaan laaffisee dalaysiise.

وَسَخَرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

* Adu'uufii jiini,karaa isaan lamaanif godhame keessa deeman .

كُلُّ يَحْرِي

*Hanga waytii beekkamtu'utti, numa dalagan numa yaa'an, waytiin beekkamtuun guyyaa qiyaama'ati achitti dalagaa isaanii fixan.

لِأَجْلِ مُسَمِّيٍّ

*Kan waan dubbanne san hunda uume, Rabbii keessani

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ

*Mootummaan hundi tan isaati qabeenyi waan hundaa kan isaati .

لِهِ الْمُلْكُ ﴿١٣﴾

*Wanni isin Rabbii achitti ibaaddan asnamni, dhagaan jinniin , namni

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

13} *Faaydaa hanga quncee khillee timiraat akka hin qaban .

مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قَطْمِيرٍ ﴿١٤﴾ إِنْ

*Yoo yaamtan yaaminsa keessan hin dhagayan.

تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُونَ دُعَاءَكُمْ

*Yoo bajii dhagayan .

وَلَوْسَمِعُوا

*Isin jalaa hin owwaatan waan feetan isinii fidanii waan jibbitan isinirraa dee bisanii . isinii waan taran

مَا أَسْتَجِهُ بِأَنْكُمْ

*Guyyaa qiyaarna'aa wanni isin ibaaddan sun ,isin isaan Rabbitti qindeessuu, kanatti , ni kafaran, isin nun ibaanne je'aniiti isiniifii ibaadaa teessanirraa qulqullaayanii rno-roman .

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشَرِّكُمْ

*Haala addunya'aa aakhira'aa namni sii
odeessu hin jiru .

وَلَا يُنْهِكُ

14} *Akka nama isa beekhutti namni haala
addunya'aa aakhira'aa beekhu Rabbii isaan
uume .

مِثْلُ خَيْرٍ ١٤

*Yaa ilmaan aadam,isin gara Rabbii .isin
uumee, haajamoodha hogguma takka isaa-
rraa hin duroomtan .mee eenyu maatu qill-
eensa Rabbirraa.waa xiqquma durooma ? .

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ

*Rabbiin isa dureessi dhuga'aa kan waa ta-
kkatti hin haajamne Rabbiin , waan uume
.itti haajamee, hin uumne namni Rabbiin
waan akkanatti haajama je'e kaafira.

وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ

15} *Rabbiin kan waan uume hundarratti
faarfamu

الْحَمِيدٌ ١٥

*Rabbiin waa takka isinitti hin haajamu, ta-
naaf jecha yoo fedhe isin deemsiseeti isin
dhabamsiiseti.

إِنَّ يَسَّاً يُدْهِبُ كُلَّمْ

16} *Khalqii uumama biraan kan isin hin ta-
yin fida, bakka teessan .

وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ١٦

17} *Sun Rabbirratti hin jabaatu, yookaa
namni waan sanirraa isa dhoowwu hin Jlru

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ١٧

*Lubbuun nama tokkoo hin qabamtu,

وَلَا تَرْزُ

*Tan di!ii qabdu hin ba'attu.

وَأَرْزَةٌ

*Dilii nama biraatif hin qabamtu, lubbuun
cubbuu qabdu cubbuu nama biraan hin ba'a-
ttu, isi'ii jettee hin qixaaxamtu,

وَرَزْ أُخْرَى ٢

*Yoo yaamte ,

وَإِنْ تَدْعُ

*Lubbuun dilooytun diliin itti ulfaattee yoo
nama tokko yaamtee,dilii narraa ba'adhu na
gargaari jetteen.

مُشْقَلَةٌ إِلَيْهِ حَمْلَهَا

*Waa takka irraa hin ba'atamu,

لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَقَّهُ

*Odoo namni inni yaammate sun aanaa
isallee tayee kan akka abba'aa,ilmaa, wali-
rraa hin ba'atan .

وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ

*Yaa ergamaa kiyya Muhammad namni ati qur'aana kanaan sodaachiftu warra Rabbii isaanii fago'otti kan argin sodaatu, kanneen azaaba isaa kan aakhira'aa sodaatan.

*Kanneen salaata guutanii salaatan .

إِنَّمَا نُذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَا رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ

*Namni haala hamaa hundarrraa if qulqu-lleyse, if xahaarse.

*Lubuu ifiitif if xahaarse waan faaydan if qulqulleessuu sanii, faaydan dili'irraa if xahaarsuu'uu isaaf deebituu jecha.

18} *Deebin waa hundaa gara Rabbiiti.

وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

وَمَنْ تَزَكَّىٰ

فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ

وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

19} *Balla'aafii namni waa argu wal qixaa

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

miti, ballaan yookaa jaaman kaafira,namni waa argu mu'rlnina, nama Rabbi dhugo'oornsu.kaafirri akka nama waan garreetii, mu'minni akka nama waa arguutii wal qixaa miti .

20} *Dukkanaafii ifniris wal qixaa miti, dukkanti kufri'i, ifni iimaanaa.

وَلَا الظُّلْمَنْتُ وَلَا النُّورُ

21} *Gaaddisaafii, ow'i aduu jabdu'uu, wal qixaa miti ,gaaddifni jannataa, ow'i ibidda azaabati .

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحُرُورُ

*Warri jiruufii warri dhume wal qixaa miti warri jiru mu'rntoota, warri du'e kuffaara.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَجْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَالُ

*Rabbiin nama qajeelchuu fedhe, gorsa dhageessisa. duuba ni amana.

إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ

22} *Ati nama du'ee qabrijiru { kuffaarri

وَمَا أَنَّتَ بِمُسْعِي مَنْ فِي الْقُبُوْرِ

akka nama du'ee qabrii jiruutii} akkuma namni du'ee qabrii jiru ,qur'aana hin dhageeny,kaafirrinis qalbiin isaa duutu'uu, qur'aana hin dhageeny, tanaaf jecha yoo yaaminsa kee dhagayuu didan, hin yaaddawin

23} Ati waan biraatii mitii, nama kuffaara sodaachisee ,qixaaxa warra kafaree itti himee ,akka amanan godhuu

إِنَّ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

*Yaa ergamaa kiyya Muhammad nuti haqaan si ergine.diin dhuga'aatin si ergine

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ

*Sii nama diinaa kana dhagayee qabate . jannataan garnrnachiisu .

بَشِيرًا

*Sii nama diinaa kana qeebaluu dide aza-aban sodaachisu ,

وَنَذِيرًا

*Ummatuma tayee, haa tayuu kan isin duraa,

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ

24} *Ergamaan Rabbii tokko kan ibidda

إِلَّا خَلَّ فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

azaabaa isaan sodaachisu itti dhufuun oolle.duuba shari'aan isaa hanga inni jiru deemteti, hoggaa inni du'e dhumtii, namni du'a isaatifii ergaa nabiyyii biraajidduu jiru warra jannataati, kan akka haadhaa abbaa nabii

*Ummanni kee yoo si kijibsiise, diin kee qeebaluu didan hin yaaddawin,

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ

*Warri isaan duraa ergamoota isaanii kijib-siisanii jiranii.

فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

*Kan ergamoonni isaanii,mukgjizaa mul'attu'uun itti dhufan ,

جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

* Akkasuma kitaaba xixiqqa aan itti dhufan

وَبِالنُّورِ

kan akka suhgufa ibraahiirn inni {30} kan akka suhgufa muusa'aa kan tawraat duraa inni {10} kan akka suhgufa shiis inni {60} walii galli suhgufaa dhibba, walii galli kitaabban sami'ii bu'ee dhibbaafii afuri, isaan tawraatifii, injiili, zabuurii qur'aana.

25}*Akkasuma anbiyoonni si duraa, warra

وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٥٥﴾

si dura dabretti, kitaabban karaa haqaa ibsuun dhufan kan akka kitaaba {tawraat } je'amuu, kan nabi muusa'arratti bu'e eega {sguhufatii} ammas kan akka {injiil} kan nabi iisa'arratti bu'e. kan akka {zabuur} kan nabi daawwuudirratti bu'e, duuba sanumaan wajji urnmanni isaan khijibsiisee, obsanii atis obsi .

*Duuba warra anbiyoota kijibsiisee kafare san, qabee fuudhee ibidda qixaaxatti darbee , lafarraa fixe, orma si khijibsiises akkasan godhaa eegi yoo badi'irraa deebi'uu baatan .

ثُمَّ أَخْدَثْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا

26}*Akkasitti waan kuffaarri dalage harkatti didee isaan fixuun kiyya haqaa mitii? qixaaxa bakka argate, jechu'u

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ﴿٥٦﴾

*Akka Rabbiin rooba sami'ii buuse hin agarre,hin beynee? bishaan sami'ii buusun qudraa yookaa humna Rabbii, dandeytii isaatinama garsiisa.

أَمْ تَرَأَنَ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

*Duuba bishaan saniin midhaan hedduu baafne, gosa hedduu,

فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَرَاثٍ

*Kan bifti isaa, diiminaafii, gurraachomi-

شَخْلَفُ الْوَهْمَ

naan, addeenyafii daalacchumma'aan, akkasuma dhandhamaan adda addaa kan bishaanurna tokkoon, biyyee takkitti'irraa mayru, kunis waan raga dandeytii Rabbii namaaf tayu ,

وَمِنَ الْجِبَالِ حَدَّ

*Gaarotii Rabbiin uumerraan karootii yookaa karaa hedduu garta,

يَضْ وَحْمَرْ

*Kan tokko adi'ii, kuun diima'aa,

شَخْلَفُ الْوَهْمَ

*Kan bifti isaa wal dhabdu . ,

وَغَرَبَيْثُ سُودٌ

27} * Ammallee gaara gurraacha garta kan

bifa takkittii malee bifti biraa keessan jirre, takkaa dhagaa gurraacha ,akkaan guraachaa jechu'u. {Gharaabiib} jechuun: kan akkaan gurr aachaa jechuu, duuba Rabbiin gaaruma tokkichaaf bifa hedduu godhuun, dhaguma tokkichaaf,akkuma midhaanitti bifa adda addaa godh uun, waan dandeytii Rabbii beekkomsa isaa nu garsiisu,

وَمِنَ النَّاسِ

*Rabbitiin namaafii,

وَالدَّوَابَاتِ

*Waan lubbuu qabu kan lafarrat deemufii

وَالْأَنْعَمْ

*beyladaadharraa ,gaalafii ,loonifii ri'eefii, hoolaadharraa uumee jira,

شَخْلَفُ الْوَهْمَ، كَذَلِكَ

*Waan bifti wal dhabdu akkuma bifti'ii }

mukaatifii, midhaan isaa, ammallee bifti gaaraa wal dhabdu, odoo bish aan waa irraa uumaman tokko tayuu, bishaan namaa tayuu, kan hori'ii tayuu, kun hundinuu waan nama gad qabee laalee, beekhe, karaa Rabbii waan san uumee qajeechuu,

*Namni Rabbi sodaatu nama waa beekhu,

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعَلَمُونَ

nama waan beynee mitii, namni waan Rabbiin uume, laalee, waan rabbiin je'een akka inni je'etti dalage beekhaa je'arnaa, isumaatu Rabbi sodaata, ammoo namni waan Rabbiin uume laalee iimanni isaa hin jabaatin kan waan Rabbiin je'een karaa ergamaa isaatin akka Rabbiin je'etti hin dalagin, inni wallaalaa je'amaa, nama Rabbi sodaatuu miti ibaad an isalleen hin qeebalantu ,

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ عَزِيزٌ

*Rabbijn waan dubbanne uume numa jaba'

غَفُورٌ

28} *Inni kan mu'minaafaraaramu ,

إِنَّمَا يَتَلَوَّنَ كِتَابَ اللَّهِ

*Warri kitaaba Rabbii, qur'aana qara'u,

*Kanneen salaata dhaaban, yookaa salaatan,

وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

*Kanneen waan nuti isaanii kenninerraa sadaqaa kennatan,

وَنَفَقُوا مِثْمَارَ رَزْقِهِمْ

*Dirree baasuu baatanii dhoysa'aan kennatan,

سِرًا

*Ammallee dirree baasanii ,kennatan, zak- kaa tayuu waan biraatayuu,

وَعَلَانِيَةً

29} *Kan dalagaa isaanitiin nagada yookaa daldala khasaaraa hin qabne nagadatuu ka- jeelan, yookaa fedhan.

يَرْجُونَ تَحْكِيرَةً لَّنْ تَجُورَ

*Akka Rabbiin sawaaba dahaa isaanii kennuuf,

لِوْفِيهِمْ أَجُورُهُمْ

*Akka sanirratti ida'ee ,waan isaan dalag- a'an haqan godhanne, if biraa nuu kennuuf dalagan jarri sun warra miiki'iiti kan waan fedhe argatu,

وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ

30} *Rabbitiin kan dilii mu'minaafaraar- amee galata isanif godhu yookaa kennu .

إِنَّهُ عَفْوُرْشَ كُورَ

*Wanni nuti qur'aanarraa siratti buufne, takkaa si bariifne,

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَبِ

*Isaatu haqa, dhuga',

هُوَ الْحَقُّ

*Isaa kitaabban isa dura buarne dhugo'oomsu, kan akka towraat, kan akka injiii, kan akka zabuur,

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

31} *Rabbitiin kan gabroottan isaa beekhee argu,kan haala isaanii keessafii, gubballee, beekhu, kan waa takka haala isaanirraa isarraa hin dhokhanne .

إِنَّ اللَّهَ يَعْبَادُهُ لَخَيْرٌ بَصِيرٌ

*Eegasii kitaaba qur'aanaa kenninee jirra, yookaa dhaalchifnee jirra.

ثُمَّ أَوْزَنَاهُ الْكِتَبَ

*Warra gabroottan keenyarraa filannee qu-

الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا

nnaqamsiifne, isaan ummata keetii, isaanif qur'aana kennuun,takkaa isaan kitaaba dhaalun, waan isa keessa jiruun qajeelu'u, itti dalagu'u, duuba ummanni nabii kan kitaaba qur'aanaa dhaale sun, bakka sadiyiiti qoodama,

*Isaanirraa nama quraanatti dalaguu dhii- see ifmiidhetu

فِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ

*Ammas isaanirraa nama yawn irra gudo'oo, waan qur'aanni je'utti dalaguutu jira. kan gaarin isaa hamtuu isaa injifatte,

وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ

* Amrnas isaanirraa nama kheyrii keessa dabree akkaan dalaguutu jira kan hamtuun isarrraa hin argamne,

وَمِنْهُمْ سَايِقٌ بِالْخَيْرِ

*Fedhii Rabbiiit,

يَادُنِ اللَّهِ

*Kitaaba qur'aanaa kana, ummata Muhammad dhaalchisuun, saniin ummata birarra caalchisuun .

ذَلِكَ

32} *Kenna Rabbii, badhaasa isaa guddaa

هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

*Wanni Rabiin kennuuf 'jannata teessumaa, kan isaan seenan .

جَنَّتُ عَدَنٍ يَدْخُلُونَهَا

*Kan jannata san keessatti uffatan, fayaayan,

يَحْلَوْنَ فِيهَا

*Girja,khilkillee, girmaduu , gurnee

مِنْ أَسَاوِرِ

*Ziqiyarraa tol famte, lu'lu'aan wajji,

مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا

33} *Jannata keessatti uffanni isaanii hariira

وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

*Wanni isaan hoggaa jannata seenan, je'an,

وَقَالُوا

*Faarun, galanni kan Rabbii , waan nu ya-

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحُزْنَ

achisu, nu rifachiisu, hunda nurraa deemsise {hazana} jechuun: waan nama yaachisu kan akka hiyyumma'aa, sodaatu'uu, kan akka du'aa, takkaa cinqii qiyama'aa, ibidda azaabaa fa'aa, waan kana hunda eega jannata seenanii hin arganii,

*Rabiin keenya kan namaaf araaramuu

إِنَّ رَبَّنَا الْغَفُورُ

34} *Ammallee kan waan dalaganirratti sawaaba yookaa galata namaa kennu .

شَكُورٌ

*Kan mana teessumaa nu seensise yookaa nu qubsiise

الَّذِي أَحْلَنَا دَارَ الْمُقَامَةَ

* Arjummaa isaatin .

مِنْ فَضْلِهِ

*Kan rakkoon, cinqiin, jannata keessatti nun tuyn'e ,

لَا يَمْسِنَ فِيهَا نَصْبٌ

وَلَا يَمْسِنَافِهَا لَعْوبٌ ٢٥

35}*Kan isa keessatti dadhabbiin nun tuyn'e

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارٌ جَهَنَّمَ

*Warri Rabbitti kafare,ibidda jahannamtu isaanif qophaayee jira . kan aakhirara'atti itti gubatan .

لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَمُؤْتَوْنَ

*Duuti isaanitti muramtee hin du'an akka laalaa ibiddaa jalaa najaa bayan .

وَلَا يُخْفَى عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا ٢٦

*Azaabni ibiddaa isaanirraa hin laaffifamu, hanga liphii ijaa takka irraan citu , jechu' .

كَذَلِكَ

* Akka Orma kanarraa kafalletti .

بَخِزِيٍّ كُلَّ كَفُورٍ

36}*Nama Rabbitti kafare hundarrraa kafalla , takkaa kaafira hunda qixaan'a.

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا

*Warri ibiddaa sun, ibidda keessaa iyyanii dirmachuu barbaadan,wanni isaan je'an

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا

*Yaa Rabbii keenya ibidda jahannam kanarraa ,nu baasii ,addunya'atti nu deebisi

نَعْمَلْ صَنْلِحًا

*Waan gaarii dalaynaa .

غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلْ

*isa dalaguu turree mitii bakka kafaruu

amannaabakka waan ibidda nu seensisuu,waan jannata nu seensisuu, dalaynaa je'an, sheena'atu akkana isaan jechisiise.duuba Rabbiin isaanirratti deebisee akki je'een .

أَوْلَمْ نُعَمِّرْكُمْ

*Si nuti addunyaa keessa isin hin jiraa chifhee?,

مَا

*Waytii yookaa yaroo , dheertuu

يَذَّكَرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ

*Waytii namni gorfamee , waan aakhira'aa yaadatuu fedhu,silaa yaadatu, isin hin jirachifnee ?

وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ٢٧

*Ergamaan kiyya isinitti dhufee ,amanuu diddanii ,yookaa dubbii isaa dhagayuu diddanii,

فَذَوْقُوا

* Azaaba ibiddaa dhandhamaa ,

فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ

37}*Kuffaarri nama isaanii dirmatee azaabjalaa isaan baasu hin qabanii.

إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ

*Rabbiin kan akkaan beekhu .

*Waan sami'iifii dachii keessatti namarraa
fagaate ,yookaa dhokhate beekhu

عَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

38} *Rabbiin waan garaa namaa keessa jiru
beekha duuba Rabbiin san beekhu waan
biraan maal haa tayu .

إِنَّهُ عَلَيْهِ مِنْ دِيَارِ الْمُصْدُورِ ﴿٢٨﴾

*Rabbiin isa hoggaa garii keessan dee-
msise, garii keessan bakka isaa fidu

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَقِينَ فِي الْأَرْضِ

*Namni isinirraa kafare kufriin isaa isuma-
rratti dhaabbatti isaatu itti qixaaxarna, nama
biraatii mitii. diliin kufrii isaa isumarratti
gabaabbatti .

فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفُرٌ

*Kuffaaraaf kufriin, isaanii waan biraan hin
ida'u Rabbiiisaanii biratti .

وَلَا يَزِيدُ الْكُفَّارُ كُفُرُهُمْ عِنْ دِرَبِهِمْ

*Rahmata Rabbirraa fagaatu malee

إِلَّا مَقْنَعًا ﴿٢٩﴾

*Kuffaaraaf, Rabbi moromuuun isaanii, waan
biraan isaanii hin ida'u .

وَلَا يَزِيدُ الْكُفَّارُ كُفُرُهُمْ

39} *Addunya'aa aakhira'atti khasaara muu
malee, yookaa baduu malee waan biraan hin
ida'atan .

إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٠﴾

*Mee haala shurakaa'ota keessanirraa naa
odeessaa .

قُلْ أَرْءَيْتُمْ شَرْكَاءَكُمْ

*Kanneen Rabbii achitti Rabbii godhattanii

الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

ibaaddan yookaa gabbartan, asnaama taabota Rabbitti qixxeessitanii, shariika
Rabbiitii yaaddan, mee waan isaan Rabbummaa takkaa ibaadaa haqa godh-
ataniin naa odeessaa. nama waa uumutu Rabbi je'amaa, isaantu waa uum-
aafibaaddanii?,

*Mee dachii tanarraa waan isaan uuman na
garsiisaa, takkaa naa odeessaa.

أَرْوَفْتِي مَاذَا خَلَقُوا مِنْ أَنْوَارٍ

*Takkaa Rabbitti ida' amaniiti sam ii Rabbi
wajjiin uumanii ? tanaaf gabbartanii ? isaan
waa takka kophaa hin uumne Rabbiin waj-
jillee hin uumnc .

أَمْ لَهُمْ شُرُكٌ فِي السَّمَاوَاتِ

*Takkaa waan isaan shariika Rabbiitii je'a-
niif kitaaba kenninee? kan isaan shariika
Rabbiitii je'u .

أَمْ إِنَّهُمْ كَذَّابٌ

*Kan isaan kitaaba sanirraa raga itti qaban?

فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَاتٍ مِّنْهُ

waa takka waan sadeen kanarraa hin jiru, isaan kophaa waan uumne,Rabbi gargaaranii waan uumne, kitaabni isaan shariika Rabbiiti je'u isaanirratti hin buune,

*Wanni gariin kuffaaraa garii isaanii ab-dachiisu, waan biraatii mitii ,

بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضَهُمْ بَعْضًا

40} *kijiba. waan hinjirre. wanni isaan wal

الْأَغْرِيْرُ وَرَا
٤٠

abdachiiisan sanamni guyyaa boruu nu shafa'ajechu'. sun kijiba namni guyyaa boruu waa shafa'u warra Rabbiin irraa jaalatu, sanamni isaan Rabbiiisaan uume dhiisani gabbaran jaalala Rabbii hin argatuu, guyyaa boru inni qoraan ibidda warra isa ibaadu gubuuti taya.

*Rabbiin dachi'ii samii dandeytii isaatin, deemu'urraa yookaa kufu'urraa dhoowwa .

﴿إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَن تَرْوُلَ﴾

*Yoonif kufte yookaa deemte .

وَلَيْسَ زَالَتَا

*Namni isa malee isaan qabubu hinjiru kan

إِنَّمَا مُسْكِنَهُمْ مَوْعِدٌ

*Rabbiin kan obsa qabu,kan qixaaxan kuffaaratti hin jarjarre .

إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا

41}*Kan nama isaaniraa gara isaa deebi'ee
kufrii dhiisef araaramu,

غَفُورًا

*Kuffaarri maqaa Rabbiitin khakhate,

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ

*Khakhuu jabduu wanni isaan irratti kakan.

جَهَدَ أَيْمَنَةً

*Yoo ergamaan Rabbii tokko isaanitti erg-amee, isaan qajieelchu'uu itti dhufe

لَيْلَةُ الْجَمَارَةِ

*Warra ummata hundarra qajeele taanafii

يُكَوِّنُ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَّمِ

akka ummanni dabre nabiyyii isaanii kij ibsiisetti hin kij ibsiifuu je'anii kakatan, wanni isaanakkattikakataniifyahuuda'aafii nasgaaran, anbiyoota isaanii kijibsiisanii jiran jechaa dhagayan, dhageenyan nama isaanir raa yahuud-a'aafii nasgaara'arraa nabiyyii isaanii kijibsiise abaaranii yookaa arrabsanii nuti odoo nabiyyiin, akka i1maan israa'iilitti ergamutti nutti ergamee hin kijibsiifnuu qeeballeti jala deemnaje'anii kanarratti kakatan,akkana jechuun isaanii nuti nabiyyii kijibsiisuu dhabuu keessatti yahuuda'aafii nasgaara'arra, ammallee ummatuma anbiyoota kijibsiise hundarra qajeella, yookaa caalla jechu'.yookaa fagaatu malee waan biraa isaanii hin idaane.

*Duuba hoggaa rasuulli isaan jala deemna je'anii kakatan itti dhufe inni nabi Muhammadii ,

فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذْرٌ

42} *Dhufuun isaa haqarraa dheysuu

مَا زَادُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٣﴾

*Haqa malee if guddisu'uu jecha, iimaa-arraa dheysan, yookaa fagaatan,

آسِتَكَبَارًا فِي الْأَرْضِ

*Sababaa dalagaa hamtuu dalaganiif jecha

وَمَكَرُ السَّيِّءِ

wanni hamtuun isaan dalagan nabi Muhammad miidhu'uuf jecha tattaafata godhu, takkaa hidhanii takkaa biyyaa baasanii takkaa ajjeessanii nama amane miidhanii islaarna dhaamsu'uu jecha, duuba Rabbiin isaanirratti deebisee akki je'e :

*Malli hamaan namatti yaadan , yoo namni

وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّءِ إِلَّا بِأَهْلِهِ

itti yaadan haqan godhatin abbuma mala hamaa san yaadetti deebi'a. balaan inni namatti yaade isumatti buuti, akka meymaakni je'u: {obboleessa keetii boollan qotin, qottu gad hin fageessin itti dhayxu hin beytuu} .

فَهُلْ يَنْظُرُونَ

*Si jarri ergamaa kiyya kijibsiisee .harntuu itti yaade sun, waan biraah wahi eega nil,

إِلَّا سُتَّ الْأَوَّلَينَ

*Sunnaa yookaa aadaa Rabbi ta warra du- ritti dalaguu ture isaanitti dalaguu yoo ta- ate malee, sun hoggaa isaan ergamaa isaa- nii kijibsiisan lafarraa isaan fixu'uu,

فَلَنْ تَجِدَ لِسُنْتَ اللَّهِ تَبَدِيلًا

*Aadan Rabbi nama ergamoota kijibsiise qixaaxu'u malee waan biratti irraan jiru

وَلَنْ تَجِدَ لِسُنْتَ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٤﴾

43} * Ammas aadan Rabbi nama waa ball- eesserra qixaan'i isaa kaanitti kan jirji- amuu hin gartu, nama azaaba haqa godh- ate malee, kaanitti hin dabru .

*Si ormi kuffaaraa sun biyya lafaa keessa deemanii,

أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ

*Hin laalanii ,

فَيَنْظُرُوا

* Akka bodden warra ergamoota Rabbi kijibsiisee dhabama taate araddaa isaanii, ona isaan irraa dhuman hin laalanii, akka Rabbitti kafaraniiti, dhumanii, beekhanii kufri'irraa deebi'an sodaatanii ,

كَفَ كَانَ عَيْقَةً لِلَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

* Jarri anbiyyoota kijibsiisee badan sun

وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً

warra makkaa kan nabi Muhammad kijibsiiserra,qaamafii, hori'iifii, joollee qabaatu'uufii,umrii dheeratu'ulle'een jajjabo'oo,duuba sanumaan wajji isaan fixee isin daranii beekaa ,

*Rabbiin kan wanni takkalleen isa dadh-absiiftu hin taane,

*Sami'iifii dachii keessatti,

*Rabbiin kan waa hunda beekhu,

44} *Kan waa hundarratti irree qabu.

*Odoo Rabbiin dilii namni dalaguuf kan nama qabu, yookaa nama qixaaxu tayee

*Silaa waa takka waan dachii tanarra yaatu lafarratti hin dhiisuu, daddafeeti lafarraa isaan fixaa.

*Haa tayuu isaan qixaaxuu, hanga waytii beekkamtuu yookaa maqaa dhawarntetti booda aansa sun guyyaa qiyaama'atii,

*Duuba waytiin isaanii qabamte hoggaa isaanitti dhufte takkaa itti dhafan Rabbiin isaan qixaaxaa haa beekanii

45} *Rabbiin kan waan gabroonni isaa dalagu hunda beekhui waan isaan dalagani-rraa isaan gaafatee, mu'minaa galata gal-chee kaafira qixaaxa .

وَمَا كَانَ اللَّهُ بِعِزْمَةٍ مِّنْ شَيْءٍ

فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

إِنَّهُ كَانَ عَلَيْهَا

قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذَ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا

مَا تَرَكَ عَلَى ظَهِيرِهِ كَمِنْ دَآبَةٍ

وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مَّسْمُونٍ

فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ

فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِكَارِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾